

sig imidlertid bagefter, at de Muligheder, som den Gang maa have frembudt sig, i hvert Tilfælde ikke kunne have været ringere end et $3\frac{1}{2}$ pCts Laan til en Kurs af 91, et Tal, som vilde svare til en effektiv Rente af 3,846. Men den højtærede Finansminister hævdede, at Tidspunktet var ugunstigt, og senere, den 21. Oktober samme Aar, belyste den højtærede Finansminister det nærmere overfor mig ved paa mit Spørgsmaal, hvorfor der ikke var afsluttet et fast Laan i Sommeren 1910, at svare, at naar Regeringen ikke havde gjort det, var det af den simple Grund, at „den ikke ansaa Øjeblikket for gunstigt og belejligt dertil“. Det er rene og klare Ord for Pengene. Det Øjeblik, hvor man kunde faa et $3\frac{1}{2}$ pCts Laan til en Kurs af mindst 91, var efter den højtærede Finansministers Opfattelse et Tidspunkt, som ikke var gunstigt og belejligt. Man maa da med nogen Forbavselse spørge: Hvorfor anser den højtærede Finansminister dette Tidspunkt, hvor han kun kan faa et 4 pCts Laan til en Kurs af $93\frac{1}{2}$, for „gunstigt og belejligt“? Den højtærede Finansminister bekræftede endvidere, at et Laan paa $3\frac{1}{2}$ pCt. til en Kurs af 91 kunde han sagtens have faaet. Han sagde om mig, at „det ærede Medlem var saa beskeden, at han vilde nøjes med en Kurs omkring 91. Ja, jeg indrømmer det ærede Medlem, at hvis det kunde anses for forsvarligt og rigtigt i Sommer at optage et dansk Statslaan til den Kurs, kunde vi have faaet det“. „Absolut“, tilføjer han. Vi kunne altsaa gaa ud fra som givet og positivt oplyst, at en effektiv Rente af 3,846 blev i Sommeren 1910 haanligt afvist af den højtærede Finansminister.

I Landstinget i den lille ekstraordinære Sommersamling 1910 udtalte Grev Frijs — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse de Par Ord — det Haab, „at det maa lykkes den nuværende Finansminister inden alt for længe, i hvert Fald inden den ordinære Samling 1911, at tilvejebringe det faste Laan, som er ganske nødvendigt“. I hvor høj Grad dette Grev Frijs' Haab blev beskæmmet, vide alle. Saa kommer Efteraaret 1910 og Finanslovforslagets første Behandling i Oktober. Ærede Medlemmer, som overhovedet interessere sig for den Del af Statsvellet, den særlige Del af Lovgivningsemner, som vedrører Statsgælden, Statens Laanepolitik overhovedet, ville sikkert erindre, at jeg den Gang for det første bebrejdede Finansministeren, at han

havde forsømt en gunstig Lejlighed ved ikke allerede i Sommeren 1910 at afslutte et fast Laan, og tillod mig at mene, at den Kurs, han da kunde have opnaaet, vilde have været forholdsvis gunstig. Den højtærede Finansminister resumerede selv mine Betragtninger derhen, at denne efter „hans“ — det var altsaa min — Mening acceptable Kurs „vare vi nu gaaede Glip af og kunde maaske aldrig mere opnaa“. Det var netop nøjagtig det, jeg hævdede, at der var allerede meget stor Risiko ved den Gang uden videre at afvise det gjorte Tilbud, og jeg begrundede det ved en Henvisning til den almindelige Tendens paa Obligationsmarkedet, som allerede var begyndt for nogle Aar siden og senere hen havde fortsat sig, idet jeg gjorde opmærksom paa, at vi den Gang stod midt i en Opgangsperiode for Rentefodens Vedkommende. Med Formandens Tilladelse vil jeg oplæse de Par faa Linier: „Vi staa overfor en Stigning af Rentefoden, som er begyndt for 4—5 Aar siden eller saa, og som stadig er fortsat Det maa være tydeligt for enhver, der beskæftiger sig med disse Forhold, at vi staa midt i denne Bevægelse, og at den naturligt maa fortsætte sig“. Jeg skelnede udtrykkelig mellem Bevægelsen paa de korte Laans Marked, hvad man i Almindelighed kalder Pengemarkedet, og det bagved Pengemarkedet liggende Obligationsmarked, som det i saa Henseende kommer an paa, og paapegede altsaa, at der var en saadan almindelig Tendens til Rentefodens Stigning paa dette Omraade. Naar Finansministeren da svarede, at han netop stiledede imod Optagelsen af et fast Laan i Løbet af kortere Tid eller i en overskuelig Fremtid, hvilken Benævnelse han nu bruger, maa dermed være sigtet til Foraaret 1911 — Efteraaret er overhovedet ingen gunstig Tid til at optage Statslaan paa —, og heroverfor sagde jeg forud, at man umulig kunde vente sig, at den gunstige Situation, som forelaa i Foraaret 1911, skulde komme igen, og jeg tillod mig udtrykkeligt at advare mod at forspilde Øjeblikket med de Ord: „Det er urigtigt, naar Finansministeren siger: jeg vil vente. Jeg vil bide, sagde Ræven, den sad i Saksen, men selv om den bliver siddende et helt Aar i Saksen, vil der ikke ske andet, end at Saksen klemmer de finansministerielle Poter endnu haardere til næste Aar“. I Overensstemmelse hermed anbefalede jeg 4 pCts-Typen og pegede paa, at hvis man vil se Kendsgerningerne i Øjnene, maa man være klar over, at den store europæiske Finansverden ikke vilde